

Брюксел, 4 май 2016 г.
(OR. en)

8508/16

ESPACE 30
COMPET 196
IND 85

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	<i>Подготовка за заседанието на Съвета (Конкурентоспособност) на 26 и 27 май 2016 г.</i> Използване на космическите данни — Обмен на мнения

Инициатива на председателството за насърчаване на използването на космическите данни

I. АКЦЕНТ

Основната цел на тази инициатива на председателството, заедно с намаляване на пречките, е да се насърчи използването на космическите данни чрез стимулиране на тяхната оптимална употреба и проучване на потенциала им. В този контекст космическите данни са данните и информацията, получавани по програма „Коперник“, и излъчваните сигнали по линия на европейските програми за спътникова навигация („Галилео“ и EGNOS).

Тези данни, в съчетание с данните и информацията от други наземни източници и решенията в областта на ИКТ, могат да предоставят ценен принос за редица пазари.

Председателството ви приканва да предприемете действия за насърчаване на използването на космическите данни.

II. КОНТЕКСТ

Чрез използването на примерни теми в областите на земеделието, качеството на въздуха и автоматизирания транспорт председателството определи и описа по-подробно контекста, ползите, предизвикателствата и пречките, които среща в процеса на реализирането на своята инициатива. Те са отразени в настоящия документ.

Освен това председателството събра и включи в брошура най-добрите практики на държавите членки.

III. ВЪВЕДЕНИЕ

Космическите данни, приложения и услуги, в съчетание с бързото развитие на цифровата икономика, предлагат огромен потенциал за по-голяма ефективност и ефикасност на обществените политики, както и възможности за науката, частния сектор (особено стопанската дейност, създаваща добавена стойност) и обществото. Много от тези дейности мога да бъдат подобрили чрез използване на космическите данни. Важно е да се отбележи, че най-голямо въздействие те могат да окажат извън пределите на космическия сектор.

С постепенното развитие на оперативния капацитет на космическите програми на ЕС („Галилео“ и EGNOS, „Коперник“) голямо разнообразие от данни и услуги започва да става достъпно за икономиката и обществото. Европейските предприятия и потребители следва като цяло да могат да се възползват от големите публични инвестиции, направени в продължение на няколко десетилетия в европейските космически програми.

По този начин космическото пространство може да допринесе за устойчивия растеж, създаването на работни места и справянето с обществените предизвикателства в ЕС. В допълнение към инвестициите в космическа инфраструктура нагоре по веригата са необходими и инвестиции в разработки надолу по веригата, за да се покаже важната роля на космоса за постигане на основните цели на политиките на ЕС и за възвращаемост на направените инвестиции. По този начин се подчертава, че инвестициите в космическия сектор са инвестиции в науката, стопанската дейност и обществото.

Постепенно се появяват нови инициативи, свързани с използването на космически данни, но досега това става с ограничени темпове. Големият потенциал на използването на космическите данни, услуги и приложения се доказва от техническа гледна точка, без обаче да е постигната добра интеграция в други области на политиката извън космическия сектор.

Време е този потенциал да се използва в максимална степен, като се установят някои основни показатели.

IV. ПОЛЗИ

Като цяло (потенциалните) ползи могат да бъдат открити в по-ефективното и ефикасно наблюдение, мащабното и постоянно наличие на еднородни данни, обхващащи цялата повърхност на Земята (включително океаните), и в по-безопасната околна среда. Освен това космическите данни допринасят за повече гъвкавост и по-голяма достъпност за гражданите, както и за укрепване на общественото здраве, икономическия растеж (също и за МСП) и конкурентоспособността на ЕС.

Сред примерите за това са подобряването на безопасността на движението и транспортните потоци, по-ефективните и рентабилни начини за спазване на регламентите и своевременното осигуряване на информация за преноса на замърсители на въздуха.

За да се укрепи космическата икономика и се улесни предвиденото социално-икономическо въздействие, могат да се обмислят действия на европейско, национално, регионално и местно равнище. Тези действия са разгледани в следващите раздели.

V. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПРЕЧКИ

Въпреки че ползите от употребата на космическите данни са признати за постигането на различни цели, (все още) не е постигнато тяхното оптимално използване в много от целевите области. Предвид наличните ресурси както потребителите, така и разпространението на пазара, са в много по-ограничени размери от очакваното. Може да се направи изводът, че самото наличие на данни не е достатъчно, за да се осъществи очакваното социално-икономическо въздействие.

Различните дисциплини и области са изправени пред различни проблеми и предизвикателства или съчетания от тях. По принцип те варират от законови (напр. космическите данни не се възприемат като утвърден ресурс за наблюдение, тяхното използване не е предвидена от закона, космическите данни фактически са изключени) до културни ограничения („винаги така сме го правили и работи“) и качествени ограничения (напр. наличните данни не отговарят на необходимите стандарти).

Предизвикателствата и пречките, които се срещат, могат да бъдат разделени в няколко категории, а именно:

- *Законодателни:*

- законодателството може както да предоставя възможности за използване на космическите данни, така и да бъде по-малко благоприятно за нови разработки;
- изискванията за наблюдение могат да не включват изисквания за конкретни законодателни цели, напр. ограниченията/праговете в някои аерозоли не се измерват като такива.

- *Технически:*

- налице е необходимост от координиране на общите технически спецификации, за да се позволи рационализирането на методологиите, дори в области, в които законодателството предвижда използване на космическите данни;
- могат да се срещнат технически пречки при обработката на необработени данни или сигнали в използвани приложения;
- наличният капацитет за наблюдение може да не отговаря пряко на потребностите на всички видове приложения (напр. измерванията се провеждат в определени часове в зависимост от облаците, а не интензивно в „горещи точки“).

- *Политика:*

- съществуващите политики и програми на Съюза все още не подкрепят в достатъчна степен използването на космическите данни;
- необходимо е вниманието да се съсредоточи не само върху това какво може да бъде направено с тези данни (предлагане), а да се определи какво е необходимо да се направи (търсене);
- неблагоприятната международна среда (когато държави извън ЕС определят правила, благоприятни за техните собствени космически данни) може да създаде проблеми, като се имат предвид целите на европейската политика и трансграничните ефекти.

- *Организационна култура:*

- персоналът, който обработва данни или извърша наблюдение, не винаги е достатъчно обучен, може да не е снабден с подходящите инструменти или (все още) да няма достъп до базирани в космоса услуги.

- предпочитания към запазване на установеното положение: вече установено класическо неспътниково решение, което функционира, може да възпрепятства разработването на нови технологии. Освен това разбирането, че съществуващите методи не могат да се използват по отношение на сателитните данни, може да доведе до демотивация за работа с новите методи.
- необходимо е по-добро интегриране на използването на информацията от космическото пространство в работата на различните пазари преди тя се е превърнала в оперативен инструмент.
- *Сигурност:*
 - в зависимост от вида на космическите данни точността, непрекъснатостта и надеждността са важни предварителни условия;
 - съществува необходимост от обезпечаване на сигурността на радионавигационните услуги срещу (не)умишлени заплахи (напр. „спуфинг“, атаки с цел „прослушване“, заглушаване и т.н.) и подобряване на тяхната надеждност;
 - доказаните инструменти са за предпочитане при предотвратяване на природни бедствия и от гледна точка на сигурността.
- *Неприкосновеността на личния живот и отговорност:*
 - съществува необходимост да се обърне внимание на въпросите от етичен или личен характер, когато поведението на хора в определена сфера се наблюдава чрез използване на сателитни данни;
 - аспектите, свързани с отговорността, може да излязат на дневен ред, когато космическите данни станат неразделна част от конкретни услуги.

VI. ВЪЗМОЖНИ ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ

Следователно ще са необходими колективни и приобщаващи цели на европейско, национално, регионално и местно равнище:

- за справяне с техническите пречки (по-специално пречките, свързани с достъпа, комбинирането и използването на големи информационни масиви за „Коперник“ или приемниците и чипсетите за „Галилео“);
- за преодоляване на пазарните пречки чрез създаване на подходящи рамкови условия;
- за насърчаване на частния сектор чрез подкрепа за новаторските дружества;
- за укрепване и структуриране на общественото търсене на постижими нива.

Ето защо председателството набеляза следните възможни последващи действия, които могат да бъдат предприети от Европейската комисия, държавите членки или в сътрудничество между тях:

- *Получаване на бизнес проекти*

Трябва да се проучи вероятността дали една или повече от пречките, изброени по-горе, са действително пречки, които не позволяват оптималното използване на космическите данни. Бизнес проектите могат да дадат подобна информация, напр. чрез използването на проекти по „Хоризонт 2020“ и иновативни схеми за възлагане на обществени поръчки, например инициативата за научноизследователска дейност в рамките на малкия бизнес, като ще има допълнителната полза от факта, че предприятията автоматично ще се включат по-активно.

- *Работа по визия в дългосрочен план и идеи за следващото поколение спътници*

При работата по изискванията за следващото поколение спътници по линия на програмите „Коперник „и „Галилео“ трябва да се предвиди извършването на необходимите технически корекции, за да се увеличи в максимална степен използването на сателитни данни в някои области.

- *Набелязване на възможностите и пречките в настоящите регламенти*

Би било полезно, ако Европейската комисия може да извърши проверка на действащите регламенти, които предвиждат наблюдение, за да се определи дали регламентът предоставя достатъчно възможности за иновации и да се набележат други възможности за дейностите по наблюдение и отчитане.

- *Работа по цялостен подход — комбиниране на данни от различни източници*

Космическите данни не са панацея за всички изисквания за наблюдение. Може да бъде постигната още по-голяма ефективност чрез комбиниране на информация от няколко инструмента за наблюдение (класически инспекции на място, информация от дронове, информация от антени и сателити).

- *Изпълнение на пилотни проекти с оглед структуриране на потребителските общности*

- Въз основа на идентифицираните възможности Европейската комисия може да предложи пилотни проекти с участието на публични органи и доставчици на услуги, изразили готовност за участие в изпитването на общите спецификации, обвързани с търсенето или с пазара;
- Да се призват различни частни и промишлени сектори, в т.ч. космическия, ИКТ и застрахователния сектор, да работят съвместно при разработването на нови технологии и услуги. Участието на промишлените сектори може да бъде широко: селско стопанство, транспорт, автомобилен сектор и др.;

- Чрез обмен да добри практики да се започне и улесни диалогът и сътрудничеството между промишлеността, научноизследователските институти и правителствените органи по установяването на минимални изисквания в областта на точността, наличността и автентичността на различните спътникови системи.
- *Насърчаване на космическите клъстери в цяла Европа*
 - Въз основа на съществуващите инициативи в някои държави членки (напр. бустери, космически клъстери или иновационни клъстери) да се установи набор от общи функции, които следва да бъдат предоставени от тези клъстери (например подкрепа за стартиращи предприятия, участие в обществени поръчки за иновации);
 - Насърчаване на сътрудничеството между космическите клъстери както по отношение на инструментите, политиките или програмите, така и по отношение на проектите, посочени по-горе.
- *Определяне на начина, по който използването на космическите данни може да бъде подкрепено в политиките на Съюза*
 - Насърчаване на използването на космическото пространство в политиките на Съюза (например единния европейски пазар, цифровия единен пазар, съюза на капиталовите пазари);
 - Определяне на полезни взаимодействия с други програми на Съюза (например европейските структурни и инвестиционни фондове).
- *Включване на гражданите*
Използване на комуникационния потенциал на спътниковите карти, за да може чрез използването на спътниковите данни до гражданите да достигнат подобренията на различните равнища (на политиката) и да им се предоставя по-достъпна информация.

VII. ВЪПРОСИ ЗА ОБМЕНА НА МНЕНИЯ

Предвид очертания по-горе общ контекст председателството приканва Съвета по конкурентоспособност (космическо пространство) да разгледа на заседанието си на 26 май 2016 г. следните въпроси:

1. Кои са според вас двете най-значими предизвикателства/пречки, възпрепятстващи оптималното използване на космическите данни?
2. Кои две от възможните последващи действия смятате, че са най-обещаващи и сте готови да осъществите във вашата страна?
3. Кои действия следва да се превърнат в приоритет на европейската космическа стратегия?